

KAINA JO:

metams 8 šil. (\$2).
pusmečiui 4 šil. (\$1).
3 mėnesiams 2 šil. (50 c.).

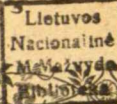
Pagaršinimai 6 penai už ketvir-
ai j coli, arba sulig sutarties.

Puiki spaustuė darbams atlikti.
Knygų sandėlis!

„Išėivių Draugas“

281 Eglinton Str., Glasgow.

IŠEIVIŲ DRAUGAS

Lithuanian Weekly newspaper
Published every Saturday by
Lithuanian R. C. Associa-
tion of Labour. Subscriptions

Yearly 8 sh; halfyearly 4
sh. Advertisements 6 d. per
square inch.

„IŠEIVIŲ DRAUGAS“

281 Eglinton Street, Glasgow

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L. K. DARBININKŲ S. JUOZAPŲ SAJUNGOS

No.34 (30 metai V)

24 Rugpjūčio 1918 m.

Atskiras ekz. 2 fe

PAMALDOS BUS:

25 rugpj. OLD CUMNOCK.

25,000,000 Kareivijos.

Amerikoj užsiregistravo apie 12,000,000 vyrų, amžiuje kareiviavimo sulig dabartinių įstatų. Bet netrukus kareiviavimo amžius bus Amerikoj žymiai praplatinta ir todėl dar laukiama apie 13,000,000 užsiregistravimų. Butų 25,000,000 išviso kandidatų į kariumenę (rods, skaitant aklius, raišus, kurčius ir raupuotus).

Ar Litvinovas Keliaus Rojun?
AMBASADORIUS PAWNSHOPE'J.

Paskelbus „karės“ pradžia tarp Britanijos ir Rusijos bolševikų įdomus padėjimas bolševikiško „ambasadoriaus Litvinov'o. Mat, kai jau karė—tai priešininkų ambasadoriai turi nėsintis lauk iš priešingų valstijų. Vadinasi, bolševikiškas „ambasadorius“ Litvinovas irgi lig privalėtų keliauti sau į Rusijos bolševikų rojų.

Pranešama, kad prancuzų, japonų, amerikonių ir britų vice-ambasadoriai bei konsulai, gyvenusieji vietuose kur bolševikai viešpatuoja, dabar pareikalavo iš bolševikų savo pasportus ir nori Rusijos rojų aplėisti. Bolševikai buvo suareštavę keletą konsulų bei vice-ambasadorių, tačiau, sakoma, vėliau paleidę, kuomet britų valdžia pranešė, kad už jų valdininkų saugumą atsakys kailis Litvinovo, gi vėliau ir pačių Lenino bei Trockio. Litvinovas be paliovos bombardavo Trockį ir Ko. savo telegramais ir prašymais paleisti iš kalėjimo britų valdininkus. Buk tai bolševikai pabugę už savo ar savo „ambasadoriaus“ saugumą galutinai paleidę britų valdininkus.

Bet bolševikų pranešimams bei paskelbimams netiki niekas. Jie skelbė apie caro saugumą jau tada, kada raudonsargiai tajį vedė ant sušaudymo. Vėl, jug tie patys bolševikai buvo suėmę rumunų ambasadorių ir net patį karalių „paliepę“ suimti.

Todėl britų policija lydi Litvinovo kožną žingsnį ir pridaboja, kad jis nepaspruktų pirm laiko. Pasijutęs policijos priežiuroj Litvinovas „pareikalavo“, kad britų valdžia išduotų jam pasportą išvažiuoti į Rusiją. Britų valdžia tečiaus mananti užlaikyti Litvinovą Britanijoj kol Britanijos valdininkai nepasieks Švedijos ar kitos kokios saugios vietos. Tuokart Litvinovas galėsiąs sveikas sau keliauti į rojų. Dabar gi laikoma jis it tas daiktas panšopėj (pawnshop) užstatytas: kai grąžins bolševikai britų valdininkus-tada galės atsiimti savo „ambasadorių“.

Prancuzijos Sostapolis Toliau.

Pradžioj karės vokiečiai buvo dasivarę iki pat Paryžiaus priemiesčių, už keliolikos varstų. Per keletą metų frontas arčiausiai Paryžiaus buvo už 49 mylių. Šiais metais Paryžiaus miestas nuo artimiausio fronto randasi už 50 mylių. Nės vokiečiai buvo priversti šiek tiek pasitraukti.

BUVO PRANCUZIJOJ.

Britanijos karalius Jurgis V vėl buvo Prancuzijos fronte, iš kurio jau sugrįžo Londonai. Šios karės laiku britų karalius gan tankiai atsilanko Prancuzijos fronte.

Bolszevikai Kariaus?

Bolševikai paskelbė savo spaudoj, kad nuo šiol jie kariausią prieš talkininkus: brittus, prancuzus, amerikonus ir tt. Tečiaus kaip bolševikai kariaus: liežuvium ar aštresniu ginklu tik ateitis parodys.

Patys bolševikai žada kariauti perkuniškai, drąsiai ir stipriai, nustebinti pasaulį savo „revoliucionieriškos“ raudonsargių armijos narsumu. Bet kas kita žadėti, kas kita ištesėti. Jug gana „drąsiai“ kariauta prieš „vokiečių imperialistus“ ir militaristus, o toj karėje išsigandę vokiečiai bureliais iš kelių-keliolikos ar kelių desėtkų užiminėjo pirmos klisos bolševikų tvirtoves, suiminėjo tukstančius belaisvių ir simtus armotų. Jei panašiai bus kariauta bolševikų prieš talkininkus, kaip buvo kariauta prieš vokiečius, tai ir talkininkai tiek tepabugs, kiek vokiečiai „pabugo“.

Britai ir Antibolszevikizmas.

Sulig vokiečių spaudos ir rusų visur, kur tik britų kariumenė pasirodžiusi Rusijoj, ten bolševikiškoji valdžia tapo nuversta ir vietoj jos vėl užponavoję buržuazai. Berods, atminkim kad taip skelbia vokiečiai arba bolševikai patis, del kurių tik jie ne „buržuazai“, o visas kitas pasaulis buržuaziškas.

Bolszevikai ir Vokiečiai.

Bolševikai nenori prisipažinti einą išvien su vokiečiais. Nėkalbant apie įtarimą, visas bolševikų pasielgimas negali būti aiškus, nebent pripažintumėm visus bolševikus bepročiais, kurie nemato patis einą išvien su vokiečių militaristais. Bet visą burį bepročiais vadinti neišrodo teisingu, galimu dalyku. Tarp tų tukstančių bolševikų visgi be abėjonės yra žmonių su sveiku protu. Jei jie visgi pučia į vokiečių dūdą-tai ne del neišmanymo, o del savo ypatingo pelno.

Visiems sveikai suprantantiems bolševikizmas Rusijoj-tai lig aukso obolys iš dangaus vokiečiams nukritęs. Ačiu bolševikizmui vokiečiai pavergė visą milžinišką Rusiją ir apsigynė nuo Rusijos užpuolimų bent šimtmečiui.

Dabar Rusijoj vokiečiai daugiau turi teisių neg patys bolševikai. Rusų „buržujai“ turėjo išsislapstyti arba skiveiliais prisidengę nudaivinti „proletarus“. Vokiečių „buržujai“ tuotarpu visur liuosybėje ir jų bolševikai bijosi užkibinti. Rusų oficeriai ir gimnazistai bijosi pasidabruotą guziką devėti, vokiečių oficeriai špacieruoja Petrograde ar Maskvoj apsikabinę medaliais, karės kryžiais ir pažibais kaip kad Berlyne.

Rusijos belaisviai šimtais ir tukstančiais miršta vokiečių kamp'uose ar išbadėję, nuvargę prie sunkių darbų vergauja, o vokiečių belaisviai, kurie negrįžo dar Vokietijon, Rusijoj turi laisvę ir užiminėja raudonsargių ar rusų „revoliucionierių armijoj“ oficerių vietas.

Dabar bolševikai skelbia, buk jie kariausią prieš talkininkus vieni, vokiečių pagelbos neprašysią. Bet tai muilo burbulas. Vokiečiai seniai jau įprašyta talkon pas bolševikus, vokiečių oficeriai „tvarko“ bolševikų armiją prieš kazokus, prieš slovakus, prieš Archangelsko ir Murmano brittus, Sibire ir kitur.

Pirmieji Musziai prieš
Bolszevikus.

Britanijos spauda pažymėjo, kad brittai buvo pasiuntę laivu menką burelį augštyn upe Oniega, norėdami sugriebti bepuškuojančius nuo Archangelsko atbulyn bolševikus. Tečiaus tas žygis nelab nusisekęs: bolševikai pasirodę palyginamai su tuo kaip jie seniau rodydavos, labai drąsus, burelį brittų „užlaikė“ prie Oniega upės ir patis spėjo pabėgti ant Odazerskaja stoties, apie 100 mylių nuo Archangelsko. Bolševikų spauda pranešė: esą brittų kariumenė pagal Oniega buvusi įveikta ir pertraukusi mušį, gi Archangelskui prisėję visgi bolševikams tarti sudiev'.

Berods, ar tie mušiai buvo teatrališki, ar tikri, ikšiol nepaaiškinta ir nė bolševikai, nė brittai nepraneša ne tik savo, bet net priešo nuostolius.

Brittai praneša pasiuntę laivais į įvairias Archangelsko rėdybos puses dar keletą mažų burelių paliavoti ant besislapstančių bolševikų.

Austrijokams Teko
Spyrgas.

Pairus Rusijai ir vokiečiams užviešpatavus prie Juodųjų jurių visas rusų kariškas laivinas toj šalyj teko vokiečių valdžiai, jei kas nepaskandinta pirniau. Vokiečiai pasisavino kai ką patis, dalį laivų menkiausiai „grąžino“ turkams, o 15 karės laivų, esą, pavedė austrijokams—vengrams, kurie pavarę rusų matrosus ir ant laivų pastatę savo jurininkus. Berods, dalis tu karės laivų buvo ištižusi, pasenėjusi, menkos visai vertės, gal todėl vokiečiai nepaskupo austrijokams tuos laivus užleisti.

Generolai ir Kamisoriai su
Brauingu.

Bolševikų išleista atsišaukimas į „revoliucionierių armiją“ bei raudonsargių komandas. Atsišaukime kalba apie reikalą susiklausimo ir pildymo savo priedermes, tuo pačiu tarpu raginama pridaboti visi oficeriai ir generolai. Esą bolševikai negalį pasitikėti jokiam oficeriui bei generolui, bet turį juos pridaboti ant kožno žingsnio. Esą tam tikras kariškas kamisorius privalas it tas šešėlius sekti paskui oficeriaus visur, laikant rankoj užtaisytą brauningą (revolverį). Pastebėjęs oficerių svyravimą-kamisoriai turį juos nušauti ant vietos (ne del girtybės „svyravimo“, bet, suprantama, svyravimą bolševikizme: jei parodys kad bolševikizmas oficeriui nemalonus).

Tikra tragikomedija. Įsivaizdink tokį bolševikų oficerių ar generolų vedantį armiją į mušį, rodantį ir įsakanti kas kam veikti, o tuotarpu jo užpakalyj aniolas sargas pavydale raudonsargio ar „kamisoriaus“ su brauingu rankose. Arba vėl: oficerius prie savo reikalų, o užpakalyj „kamisorius“ ir jo brauningas. Juokinga skaitant tokius paskelbimus ištolo, bet bolševikų oficeriams gal nelab juokai, ir gal todėl taip didis bolševikų „armijoj“ susiklausimas bei drąsumas, kad kožnas sau kur ir kaip kas išmano.

Labdaringos Draugijos Reikalai.

Nemaž buvusių Labdaringos Draugijos narių pageidauja pamatyti tos Draugijos atskaitą. Labai teisingas pageidavimas ir jam reikia pasirupinti kaip nors užganą padaryti.

Patį Labdaringoji Draugija jau kaip ir paliovė gyvavusi, nariai duokli j ją toliau nebemoka ir Draugijos kasa spėjo visai išsisemti. Taip tarus, dalykas reikalauja likvidacijos. Prie to reikalinga išduoti apyskaita veikimo, įeigų ir išlaidų. Tarp kitko toki atskaita būtų labai pageidaujama turėti naujai leidžiamoj Sąjungos knygoj: Britanijos lietuviai.

Tečiau prie tokios atskaitos sudarymo užtikta keblumai, kuriuos gal tik kuopų valdybos bei nariai pajiegs prašalinti.

Sunkumas visas tame, kad per visą laiką tos Draugijos gyvavimo centro valdybos nevedė aiškių, pilnų rokundų išlaidų ir įeigų knygoje. Valdybų persimainė keletas, bet vis centro knygoje palikta kaip ir tuščia vieta.

Visgi šiaip be taip iš knygų ir „Išėivių Drauge“ paskelbtų atskaitų dar galima susivaikyti apie kasos stovį iki Naujų Metų, 1917. Taip N 23, 1916 paskelbta, kad Draugija turėjo deficito £7-14-2½. „Išėivių Drauge“ N 29, 1916 m. tilpo atskaita su stambia klaida (bene tik spausdinant suklysta). Įeigų parodyta £43-2-10 (atspausdinta £43-1-10½) išlaidų gi parodyta vos £15-14-4 (atspausdinta gi £27-17-4). Rašome, parodyta, vadinas: paminėta smulkmeniškiau centro knygoj ar „Išėivių Drauge“. Ištikro išleista žymiai daugiau, tik neįtraukta knygosna ir tų išlaidų žymių dalį padengė savo pinigais kun. Šveistris, kaip ir prie viršminėto deficito (£7-14-2½). Kasoj turėjo būti (ne kaip atspausdinta £15-7-6½, tik) £27-8-6.

Tikresnė atskaita (jei ir nepilna) už laikotarpį nuo 18 bal., iki 20 liepos, 1916 m. ši:

Iš	1. Bellshill kuopos	įplaukė	£20 0 11¾
„	2. Shotts „	„	2 18 0½
„	2. Blantyre „	„	1 12 10½
„	4. Craigneuk „	„	2 4 0
„	5. Carfin „	„	11 0 10½
„	6. Holytown „	„	0 15 10
„	7. Palace „	„	0 11 8
„	8. Glasgow „	„	3 18 7

Viso ląbo (ne 43-1-10½) £43 2 10

Išleista gi nuo 5 birželio iki 10 liepos:

Bellshill	išleista	£2 10 6
Carfin	„	2 1 0
Craigneuk (Rudzikienei £1 ir Ven- ciauckiutėm £1	„	2 0 0
Shotts	„	0 10 0
Blantyre (Sarafinienei 10/ ir Portnic- kienei 15/6	„	1 5 6
Glasgow ir kitur	„	7 6 0
Centro išlaidų	„	0 1 4

Viso ląbo išlaidų: (ne 27-17-4) £15 14 4

Kasoj lieka (ne 15-7-6½): £27 8 6

Paskutinį kartą „Išėivių Drauge“ pagarsinta atskaita N 17, 1917 m. Ten „atitaisyta“ klaidingas atspausdinimas iš N 29, 1916 m. Tečiau pats atitaisymas atspausdinta su stambia klaida: paduota įeigų £42-16-5½, išlaidų £26-13-4, gi likučių £26-3-1½, visos tris skaitlinės klaidingos, nes net sulig pirmų dviejų skaitlinių kasoj būtų buvę ne virš £26, o tik virš £16. Atitaisius šį atitaisymą likučių prie atskaitos turėjo būti £27-8-6 (skirtumo su paskelbta skaitline £1-5-4½).

Patį atskaita, tilpusi N 17, 1917 m., atspausdinta be klaidų, jei neskaityti aną atitaisyme praleistus £1-5-4½. Atskaita apima laikotarpį nuo 1916 metų 20 liepos iki Naujų 1917 metų. Įeigų buvę £86-0-2½, išlaidų parodyta £67-7-4, likučių £18-12-10½. Pridėjus senesnių likučių £26-3-1½ kasoj buvę 1 sausio, 1917 m. £44-16 (arba pridėjus atitaisymo skirtumą £1-5-4½—buvę £46-1-4½. „Išėivių Drauge“ po atskaitos pažymėta, kad kasjerka Draugijos pinigus laikė atskirai nuo savųjų ir tų pinigų rasta pas jos virš £40, maž daug kiek ir atskaita rodė.

Tečiau nuo Naujų Metų, 1917, centro kasos knygoje nebuvo įtraukta nė įeigos, nė išlaidos. Surašinėta ant atskirų lapelių. Dabar kai kurie iš tų lapelių nesurandama, žuvo ar gal kur tarp įvairių popergalių užsimetė. Kiekviename atvejuje, iki šiol ju nepasisekė supaliavoti. Vargiai ir pasiseks.

Todėl priėmus, kad 1917 m. pradėta su kasa £44-16 (ar £46-1-4½) reikalinga sužinoti kiek po to iš kurios kuopos įplaukė ir kiek kuri kuopa išleido. Todėl visos kuopos (jų buvusių valdybų nariai ar turintieji rokundų knygas) prašoma kaip galima greičiau prisiusnti (kun. Norbuto vardu ir adresu: „Rev. Jos. Norbut, Mossend arba „Išėivių Draugas“ 281 Eglinton str., Glasgow) kuopų įeigų ir išlaidų atskaitas: Kada per 1917 m. ir kiek pinigų centro kasai priduota? Kada, kiek ir kam iš centro kasos paimta kuopos reikalams? Kuopų buta Bellshill, Craigneuk, Shotts,

Blantyre, Carfin, Glasgow ir Burnbank. Gavę tas kuopų atskaitas pasirupinsim palyginti, sutraukti krūvon ir paskelbti kiek bus galima susekti.

Berods, nors dalykas neatlikta kaip buvo galima pageidauti ir norėti, tai visgi nėra jokio pamato ką nors kaltinti nesąžiningume, nore pasisavinti kas nesavo ir t.t. Visas dalykas del nesugebimo vesti knygoje rokundų. Ne turint gana įpratimo, mokslo ir prityrimo centro kasierkos ar sekretorkos besimaininkaudamos tankiai nepataikė centro kasos knygas tvarkoj laikyti. Tai ir viskas.

Šiaip jau Labdaringos Draugijos pinigai išleista iki paskutiniam grašiu tik labdarybės reikalams. Tas matyti jau iš užsilikusių atskaitų, kuriuos parodo, jog didžiama pinigų (virš £30) buvo laikoma nuolat banke, pas kasierkos tebuvo vos keletą svarų namie. Po Naujų Metų, 1917, ypač vėlybesniais laikais įplaukos centro kasos buvo mažos, išlaidos didesnės. Užtai kasoj nepriaugo, dar reikėjo iš likučių (£44-16) mažinti.

Štai užsiliko atskaita apimanti kasos judėjimą rudenį 1917 m. Nuo 7 rugsėjo iki 21 spalio įplaukė kason vos £4-11-2. Nuo 15 rugpjūčio iki lapkričio m. (kada Draugija paio) išlaidų buvo apie £37, nors daug pašalpos sustabdyta. £25 per *Russian Relief Committee* išdalinta ant šelpimo šeiminių, atlikusių be vyrų, kuriuos Rusijon spalio mėnesį išgabenta. O nuo 1917 m. pradžios iki rugpjūčio išlaidos buvo nuolat stambios, nes daugiausiai ypatų buvo šelpiama.

Todėl ne išrugojimams laiką gaisinkim ir ne apkaltinimus užkrauti ant kieno nors galvos jieškokime, tik pasirupinkime kiek galima atskaitą už 1917 m. sugraibyti ir suvesti. O tam dabar neatbutinai reikalinga buvusių kuopų pagelba bei talka. Todėl kuopos prašoma savo rokundus prisiusnti neatidėliojant.

Kun. J. Norbutas.

Saviems Reikalams Konferencija.

Rugpjūčio 18 (nedėlio) „Išėivių Draugo“ spaustuvėje įvyko konferencijėlė bei pasitarimai apie kai kuriuos vietinius Britanijos lietuvių reikalus. Pribuvo ant pasitarimo J. Vencius, D. Strungys, J. Kiveris, J. Lebedys, A. Danilaitis, J. Valaitis ir V. Bartėška. Didžiama iš dalyvavusių priklauso prie centralių valdybų įvairių Škotijos Lietuvių katalikų draugijų. Tarp kitko tartasi:

1. Sukviesti kur bus galima ir kada galima įvairiose lietuvių kolonijose susirinkimus, ant tų gi apkalbėti plačiau apie leidžiamą knygą „Britanijos Lietuviai“, prašant paramos, paaiskinant kokiū būdu lengviau lietuviai galėtų prisidėti prie jos išleidimo užbaigimo. Pavyzdys Glasgow'o lietuvių, sumokėjusių tam jau apie £30 (žiurėk Iš. Dr. N 32).

2. Prašyti kad įvairios kolonijos tam tikslui surengtų kur galima ir kada galima vakarelius su koncertais bei vaidinimeliais. Arba kur permažos lietuvių kolonijos-bent parinktų kiek galima bus gauti aukų.

3. Kreiptis į Šveicarijoj gyvenančius lietuvius arba prie kun. Vilimačiūso su užklausu, ar nebūtų galima patarpininkavus jiems pasiusnti

kiek knygų bei laiškų mūsų broliams bevargantams kur vokiečių nelaisvėje. Prisiminta, kad jau netrukus suei, metai, kaip daug mūsų brolių del Konvencijos išgabenta Rusijon ten po vargų ilgios virtinės išsiblaškė kur kas išmanė, kiti jau pasiekė Raimų vandeningą, Kaukazą, Archangelską, Norvegiją, Lietuvą ar net Vokietijos Rheino paupių miestus! O nuo didžiūmos jokių žinių negauta ir nežinoma iki šiai dienai kur jie besibasto. Jų šeiminis laukia žinių ir susilaukti negali. Nesmagios metinės.

4. Kviesti Škotijos ir Anglijos įvairių kolonijų lietuvius daugiau rašinėti apie vietos lietuvių gyvenimą. Dabar, kaip „Išėivių Draugo“ Redakcijos pranešta, išrodo, lig lietuvių gyvenimas visai apmirė, niekas niekur tarp lietuvių neatsitinka, pranyko seniau skaitlingos „korespondencijos“, nes atmetus vieną-kitą koloniją—iš kitų visų niekas niekad neatsiliepia. Lig laukia, kad pati Redakcija ir korespondencijas pasirašytų, niekam nepasirupinus pranešti žinotų jau kas kokiame kampelyje tarp lietuvių atsitiko. Užtai mažai vietinių žinių—kad jų niekas nesirupina prisiusnti, pati Redakcija retą kurią tegali nutverti ir pertai pasiganėdina žiniomis ne vietinėmis—lietuviškomis, o generališkomis, ką galima užtikti vietos britų dienraščiuose. Nagi, korespondentai iš visų kampų, nesnauskite ir ne tingėkite, bil ką žingeidais praneškite ir teisybei nenusidėsite—jusų korespondencijos tilps. Tik tos korespondencijos atmetama, kur nieko išskaičiuoti negalima, kur aiškiai remta ant neapykantos, liežuvavimo, kriminališkų apkaltinimų be prirodymų ir tt. Kuomet tiesiai įvardijama, kad koks lietuvis už peštynes, vagyste, girtybę ar tam panašius nuopelnus įkliuvo-geriausiai prisiusnti iškarpa iš vietos britų laikraščiu. Nes tie žinias gauna tiesiai iš vietos policijos bei teismo, todėl prasimanymo neskelbia. „Išėivių Draugo“ Redakcija negi gali visas Britanijos policisteišes lankyti ir ten žinias rankioti, o vėl del švento atsargumo (ir laikraštines etikos-švarumo) nenori nepatikrintų kriminališkų žinių talpinti.

5. Surengti, jei bus galima, vakarelį-koncertą per metinį (Naujų Metų) Sąjungos Deleгатų Suvažiavimą. Galutinai tas klausimas palikti išrišti visuomenei ir sulig tos noro bei priitarimo bus padaryta.

Kituose dalykuose tarybos atidėta ant toliau. Čion paminėtais reikalais galima kreiptis prie J. Venciaus, o „Išėivių Draugas“, 281 Eglinton str. Glasgow.

Raštininkas J. Vencius.

DALKEITH DU ANGLIAKASIU PRIDUSINTA.

Dalkeite anglių kasyklose pasitaikė nemaža nelaimė, per kurią pora angliakasių žuvo. Kaip priprasta, buvo pritaisyti šuviai gelignito, išplaišini-mui anglių ir akmenų, tik kuomet darbininkai tuos šuvius išplaišino-kasykloj kilo nuodijanti gazai ir pora angliakasių pridususiu perkrito ant vietos. Tulas Robert White, prigelbstint kitiems angliakasiams, šokosi gelbėti ir ištraukė abudu kritusiu ant grynesnio oro. Bet abudu angliakasiu rasta jau negyvu, užtroškusiu.

Pats R. White nuo gazų apsirgo ir nunešta namon.

AR GABENS MOTERIS RUSIJON.

Pastarais laikais vėl imta diktai abėjoti ar pirm karei pasibaigiant vežs lietuvių moteris ir vaikus Rusijon. Užklausti tame reikale valdininkai atsisakinėjo nebežiną, bet kai kurie prasitaria, jog diktas yra abėjojimas. Rusijos konsulis Newcastle lygiai abėjoja ir nemano, kad moteris Rusijon ištikrųjų gabentų. Surašinėjimai moterų įvairiose vietose ir paleistieji gandai nereiškia, kad ištikro moteris Rusijon vežs. Ypač abėjonė dabar, kuomet išėjo nauji parėdkai, sulig kurių nevalia be sunkiai gaunamų leidimų moteris bei vaikus laivais važioti. Kiekviename dalyke aišku, kad nė šiandien, nė ryto moterų Rusijon negabens. Ir gali taip užsitensti net iki karės pabaigai. Nepadės tame reikale tas, jog bolševikai „apskelbė karę“ Britanijai. Todėl klausimas didis, net apie tas išvažiavusių Rusijon lietuvių šeiminias, kurios dabar susirašė važiuoti Rusijon. Gal net jų negabens Rusijon iki karės pabaigai.

Knyga: Britanijos Lietuviai.

Tos knygos spausdinimas buvo da. arytas iki 120 puslapių, bet atidėta ik laikui. Dabar, pavelijant aplinkybėms, spausdinimas tensiamą toliau ir ketinama kaip galima dalyką paskubinti.

AMERIKOS PASKOLA PRANCUZAMS.

Amerika vėl skolija Prancuzijai 200,000,000 dolerių. Išviso Amerikos Suvienytos valstijos paskolino prancuzams \$2,065,000,000 gi del visų talkininkų amerikona paskolino \$6,692,000,000, arba £1,338,400,000. Daugiausiai paskolinta Britanijai, nemaž italams, belgams, rusams ir kitiems talkininkams. Neskolinta, rodos, tik Japonijai, kuri užrubežinių paskolų nė nereikalauja.

REKRUTAVIMAS PALESTINOJ.

Palestinoje bei Žydų Žemėje, ypač Jaffa ir Jeruzolimos miestuose britai pradėjo priiminėti į kariumenę žydus, kurie, rašoma britų spaudoj, labai noriai rašosi ir veržiasi į rekrutų ofisus. Norį jie kariauti žydų batalijonuose už išliuosavimą Palestinos nuo turkų. Kadangi žydai Palestinoj lig butų teisėtai vis dar turkų pavaldiniai, tai, rašoma, jų britų valdžia stoti kariumenėn nė nevertčia, tik priima liuosnoriūs. O tokių liuosnorių esą labai daug.

Karalius Lenkijai.

Neseniai vokiečių kaizeris tarėsi su Austrijos imperatorium. Manoma, kad jiedu nusprendė Lenkijai duoti savo karalių iš Austrijos imperatoriaus šeiminės. Kandidatu į karalius paskirta bene didkunigaikštis Karl-Stephen.

£1,000,000,000. per War-Bonds.

Pereitų metų 1 spalį Britanijos valdžia pradėjo perdavinėti del visuomenės paskolinimo popierius, vadinamus *war bonds*. Tų popierių publika gali gauti pirktis kada nori ir už kiek nori. Tame visas skirtumas tarp tos paskolos (per *war bonds*'us) ir vienlaikinių didelių paskolų, kada popieriai parduodama trumpam laike. *War bonds*'-tarus suprantamia, tai valdžios vekselis, išduotas žmogui, skolinančiam del valdžios pinigūs. Už kiek metų valdžia apsiima žmogui atmokėti grynais pinigais visą skolą ir su nuošimčiais.

Mažiau neg į 11 mėnesių britų visuomenė paskolino valdžiai perkant *war bonds*'us net £1,000,000,000. Kaip pasaulis stovi-tai didžiausia paskola.

RIAUSĖS JAPONIJOJ.

Japonijoj del trukumo ir perdidelių kainų „ryso“ (panašus į kviečius javai) kilo daugelyj miestų riaušės. Riaušininkai išlaužė, sudegino ir apiplėšė nemaž kriautuvių, įtardami kad kriautuvininkai tyčia slepia grūdus (myltus). Įtarimas, sulig valdiško paaiškinimo tankiai teisingas. Galutinai riaušių numalšymui gavo įsikšti kariumenė.

ISPANIJA VARGSTA.

Ispanijoj pastebėti didelis maisto ir kuro trukumas. Žmonės ten suvargę labiau, neg daugelyj kariaujančių šalių.

MESA BRANGESNE IR LENGVESNE.

Rašoma, jog netrukus pabrangs mėsa. Tikriausiai pabrangs dar ant 2 d. už svarą. Esą mėsos didžiama atvežama iš Amerikos ir todėl reikią taikintis prie amerikoniškų kainų. Irgi rašoma, buk žmonės mėsos suvalgo mažiau, neg jiems buvo sulig racijonų skiriama. Tai manoma racijonus sumažinti, skirti mažiau. Paskutinis argumentavimas išrodo visai keistas, nes išeina taip: juo mažiau žmonės valgys-juo labiau valdžia varžys visus ir karpys kožno porciją. Tiesa, vieni gal nusuvalgo kas jiems skiriama, bet kitų pilvui jau ir dabar budavo skiriama permažai. Lig norima užvesti pilvų lygybę.

LUDENDORF IR HINDENBURG.

Pastarais metais kaip ir buvo pamiršta apie vokiečių vyriausią vadą Hindenburg, o viską tvarkė ir rėdė gen. Ludendorf. Dabar, sakoma, po vokiečiams nukritusių nepasisekimų gen. Ludendorf gausiąs pasitraukti ir vėl viską tvarkys gen. Hindenburg.

Musziai Prancuzijoj.

TALKININKAI VAROSI PIRMYN.

Šią savaitę mušiai Prancuzijoj neaptilo, bet dar naujose vietose kilo. Ikšiol mušiai labiausiai ėjo tarp Rheims-Soissons ir tarp upe Somme iki Lassigny. Dabar prancuzai užpuolė vokiečius ant fronto tarp Lassigny iki artimybės Soissons. Čion netikėtai greitai prancuzų armija gerokai prasisveržė pirmyn ir vis dar tebsivaro. Prie to sugraibė 10,000 belaisvių ir nemaž armotų. Išrodo, kad netrukus vokiečiai gaus trauktis ant ilgo fronto tarp Albert ir Rheims iki senų, 1917 m. laikytų pozicijų-tranšėjų.

Berašant tas eilutes gautą žinia, kad prancuzų armija į pietryčius nuo Lassigny vis dar gan greitai veržiasi pirmyn. Tuo pačiu laiku britų armija, vedama generolo Byng užpuolė vokiečius ant plataus fronto prie upės *Ancre*, šiek tiek į šiaurę nuo Albert, į pietus nuo Arras. Rašoma, kad čion britų armijos pažanga didinasi, vokiečiai traukiasi atbulyn.

PETROGRADE BADO RIAUŠES.

Išbadėję gyventojai Petrograde, praneša vokiečių spauda, sukėlė riaušes. Riaušininkai šaukė: šalin vokiečius ir bolševikus, mes norim duonos! Riaušininkams malšyti buvo pakviesta latvių pulkai, tarp jų ir minios ilgai ėjo kova. Daugybė žmonių išmušta iš riaušininkų ir latvių tarpo.

Lietuviai Vokietijoj.

Iš retkarčiais gaunamų laišku bei pranešimų matosi, kad išvažiavusieji 1917 m. lietuvių vyrai Rusijon dabar išsiblaškę į visus kampus, kur kas išmanė ar nutaikė. Kai kurie dar gal tebėra Sibire, kiti buvo atvykę net atgal į Archangelską, Suomiją, Norvegiją, rusų pietų kraštus. Vėliau dideli tų lietuvių būriai tapo vokiečių suimti Minske ir kituose Baltgudijos vietose. Nemaž paskiau iš likusių Rusijoj išvažiavo Lietuvon per Rygą ar Minską. Dabar, galima manyti, didžiama iš apleidusiųjų Škotiją vyrų jau pasiekė Lietuvą įvairiais keliais ir budais. Dar kiti išgabenta Vokietijon arba kaipo civiliai belaisviai, arba kaipo darbininkai. Kai kurie pavažiavę į Westphali'ją, netolimiauusiai nuo upės Rhein', dabar uždarbiauja ten kaip ir prieš karę darydavo: prie anglių bei geležies kasyklų arba fabrikuose ir dirbtuvėse. Prašo jie knygų ir laikraščių. Bet klausimas: kaip tą priduoti del suprantamų suvaržymų karės laikais?

Korespondencijos.

GLASGOW. Subatoj 17 Rugsj. Blaivybės D. skyrius turėjo parengęs vakarelį ir koncertelį. Koncertelis gan patiko visiems, susidėjo iš: „Daina be Galo“, ir „Sugrižo“ eilių ir t.t.

Keturios merginos padainavo dainelę: „Gražus Miškas“ ir ant galo Blaivybės choras sudainavo tris dainas: „Lietuvos Himną“ „Kaip Lelijos“ ir „Berneli Šiokis“. „Daina be galo“ išėjo gan juokingai, ypač kai ant pabaigos atėjo žydas su savo daina. Publika turėjo trukšmingo juoko. Publika buvo atsilankęs skaitlingas būrelis.

Nedėlioje po pietų buvo susirinkimelis reikale del knygos „Britanijos Lietuviai“. Viską apkalbėjus kuopelė nusprendė ir toliau mokėti savaitinį del knyges mokėstį, o kiti ant vietos užsimokėjo po kelis šilingus, net po 10/- taip kad sumetė £1-16. Valio Glasgowiečiai.

J. V.

CRAIGNEUK. Ragotizmui au-

kos. Pas mūsų rugpjūčio 17 įvyko gan keistos fanaberijų ristynės-lenktiniamimai. Kokią pėtnyčios dieną tai žmogus jaunuolis arba namie sėdėk ir rožančių kalbėk, arba keliauk į pikčėrius, arba važiuok kur už 10 mylių jieškoti vakarelį su šokiais: Craigneuke nė vieno vakarelį uerengiama. O čia štai kai užsiukvatijo, tai tos pačios Sąjungos nariai užkarto net du parengė toj pačioj dienoj. Ne, ne todėl kad butų bijoje, jog tiek publikos privažiuos, kad visi vienoj svetainėje nesutilps. Butų pigiai sutilpė į vieną dvigubai tiek publikos, kiek susirinko į dvi. Bet viskas buvo del išmeginimo kieno fanaberija stipresnė. Jei taip dalykai „išsivystys“ toliau, tai ko gero išgirsime Craigneuko Lietuvius berengiant užkarto, tiek vakarelių, kiek ten yra lietuvių, kožnam po poną-po uzboną.

Kaip ten ištikro buta kas busisigaudys? Vieni apsakinėja vienaip, kiti kitaip. Praleidęs keletą paskutinių susirinkimelių negalėjau patsai smulkmenų žinoti. Bet sulig kaiminų, kumų ir kumučių šnekalo, maž daug buvė anaip:

J. Radvinauckas čionai mokina vaikučius lietuviškai kalbėti, dainuoti, žaisti, eiles deklamuoti. Tai del tų vaikučių užukvatavimo užmanė jiems surengti koncertelį-vakarelį, kurio pelnas buvo skiriama pavesti vaikučių dispozicijai (valiai), kaip buta neseniai ir Burnbank'e. Podraug su S. Petraičiu pasirupino jis šį vakarelį paskelbti ir užprašė bažnytinę svetainę, perkvietė muzikantus ir tt. Sakoma, tame klausime kitų sąjungiečių (nes S. P. ir J. R. priklauso prie Sąjungos kuopos) nesiklausta visai ir nesitarta: ar tai nesusiprasta, ar pasididžiota. Gana to, kad keletas kitų sąjungiečių užsigavo ant fanaberijos ir nusprendė „neužsileisti“, atkeršyti. Na ir kerštas; paskelbė darysį vakarelį savo atskirą, blaivininkų svetainelėje. S. Petraitis ir J. Radvinauckas agitavo, kad visi sąjungiečiai eitų į vaikučių koncertą. Jų oponentai vėl vadinosi visus į savo svetainelę, kur irgi griežė muzikantai ir daryta šokiai be koncerto. Neutralitetą užlaikantieji sąjungiečiai neišmanė kuriems betaikinus, paskui kurių pasekus, vengdami neapykantos vienų ir kitų daugumoje bevelijo vakarą praleisti namie, neinant nė į kurį iš dviejų į konkurenciją įsileidusių vakarelių. Mažoji svetainelė buvo betgi pilna svečių iš vietos lietuvių. Bažnytinė svetainelė ant koncerto irgi diktokas burys svieto buvęs tik labiausiai svečiai iš kitų kolonijų atvykę. Na, iš visos tos fanaberijų konkurencijos išėjo tik auka ragotizmui, ožio ligos apsireiškimas. Vienybėje ir kruvoj butų kitaip nusisekė ir butų kur kas didesnė nauda sau ir gražesnis pavyzdys kitiems. O dabar išėjo nė šis, nė tas: toj pačioj šeiminioj-o vieni tempia šian, kiti ten.

Neutralis.

CRAIGNEUK. 17 rugsjūčio čion turėjome vakarelį su koncerteliu. Vaidinta iš bolševikiško gyvenimo Rusijoj. Svečiai didžiujoj iš tolimesnių vietų. Nors del įvykusios konkurencijos vakarelis nusisekė mažiau, neg galėjo, visgi atliko ir pelno šiek tiek, kurį paskirta padalyti šiaip: ant fotografijų 15 š., del bloko knygai 10 š., 5 š. aukų knygai, 7 š. vaikų pramogelei, o 10/6 pasiliko pati jaunųjų kuopelė ant knygų ir reikienu.

m J. Radvinauckas.

Svaigalai Dykai. 29 Galonai Whisky.

Westburn, arti Newton, kaž kokie pliešikai užsigėidė degtinės ir susitarę, sudarę gerai apgalvotus plianus nuvyko nakties laiku ant geležinkelio relių, kur užuodė esant visos bačkos whisky. Atradę bačkutę 29 galonų (apie £100 vertės) įtalpos nusinešė į bulbynus ir ten ištuštino, susipylstę į savo atsineštus indus. Po to tuščią bačkutę vėl nunešė ir sukriovė į vagonus, o gautą taip uždyką whisky nusinešė savo keliais.

AMERIKOS Raudonas KRYŽIUS.

Dabar Amerikos Raudonas Kryžius (sužeistų globai ir apūpinimui įstaiga) didžiausias pasaulyje, turi 23,000,000 narių, pirmais karės metais surinko aukų £60,000,000. Darbą gelbint sužeistus, pabėgėlius ir nuo karės nukentėjusius atliko milžinišką.

Brittai Baku Mieste. Kerosino Valstija.

Už Kaukazo kalnų Kaspijos pajūryje randasi diktokas miestas Baku. Tai svarbiausias portas visoj Kaspijos jurėje. Rods, tas miestas svarbus ir garsus ne savo didumu nė porto privalumais, tik požemių turtais. Tai visoj Rusijoje ikišiol skaitoma turtingiausiu kampeliu kerosino, petrolo arba naftos. Baku miesto apilinkėse žemėj pilna naftos bei kerosino. Pragrėžus kur šulinį veržiasi toji nafta laukan stulpais.

Todėl iš Baku miesto apilinkių kerosiną sėmdavos ne vien Rusija, bet ir kitos valstijos. Baku miestas sujungta geležinkeliu su Rostovo (ant upės Dono) miestu ir Užkaukazyje pravesta dar geležinkelis tarp Baku ir Batumo, svarbaus porto ant juodųjų jurių. Apie vidurį tos geležinkelio linijos rėndasi Užkaukazio sostapolis ir didžiausias miestas Tiflis.

Pairus Rusijai turkai užsigėidė pasisavinti visą Užkaukazį, bet vokiečiai patis meilavo čion kokį kašnį išlupti. Todėl jie pasiuntė savo kariumenės burelį per Juodas jures į Batumo miestą, kurį jau turkai buvo pasisavinę.

Iš Batumo vokiečių ir turkų kariumenė užėmė geležinkelį iki pat Tifliso miesto. Bet vietos gyventojai, kaukaziečiai, armenai ir tatarai pasiskelbė „nepri gulmingą“ valstiją ir sulaukė vokiečių-turkų pažangą artimybėje Baku.

Tečiau buvo aišku, turkai ir vokiečiai tol nenusiramins, kol arba neužgriebs miestą Baku, arba pamatys kad tam per mažai turi sylos. Nes kerosinas bei nafta šioj karėje užima labai svarbią vietą, be kerosino neina mašinos, aeroplanai, motorai ir automobiliai, net daug kariškų laivų juda su petrolo pagelba.

Dabar pranešama, kad į tąjį miestą pribuvo burys brittų kariumenės. Kiek tos kariumenės-nepranešama, tik, matyt, neperdžiausiai. Nes kaip paaiškinta, iš viso kariumenės ginančios Baku miestą randasi 8 tukstančiai, tai skaitant rusų, armenų, tatarų ir kaukaziečių burius. Ir visa toji kariumenė valdžioj rusų generolo Dokučajevo. Brittai sudaro tik dalį tos kariumenės.

Prieš miestą stovi iš priešingos pusės 7,000 turkų tikrosios kariumenės ir apie 3,000 šiaip jau betvarkių bandų, puslaukinių Azijos gyventojų. Abidvi pusi kaip ir neturi artilerijos bei armotų, jei neskaityti senas, mažai kam vertas.

Brittų kariumenės tas žygis į Baku nėra per daug svarbus. Per mažai spekų veikia ir tos spekos vargiai atlaikys Baku apilinkes, jei turkai su vokiečiais užsispirs paimti. Vokiečiams ir turkams kur kas lengviau ten pristatyti pagelbą, neg brittams. Nebent tos kariumenės susisiektų su čeko-slovakais bekariaujančiais pietų Rusijoje apie Samarą. Bet tai netaip pigiai galės įvykti, nes bolševikai veikia tarp brittų ir čeko-slovakų. Jei miestas pasisektų nuo turkų-vokiečių apginti-tuokart žygis labai gražiai apsimokėtų. Šiaip jau gal jis pasirodyti nenaudingas.

Bet palikus apie žygio svarbą bei naudą nusprenti ateinantiesiems laikams, verta jau dabar pažymėti to žygio nepaprastas aplinkybes ir sunkumus prie įvykdinimo.

Ištikro, atminkim, kad brittai į Baku tegalėjo pributi iš Mesopotamijos, nuo Bagdado, perėję keletą šimtų mylių per svarkalnius, Persijos plotus, jures ir t.t. Žygis labai nepaprastas.

Brittų tos kariumenės maršas buvo toks: nuo Bagdado per Khanikin Persijos parubežį, paskui pro Persijos miestus Kermandach, Hamadan, Kasvin, Enzeli, Kaspijos jurė, Baku. Neturint gero žemlapio ir nemokant žemlapiais naudotis šiaip jau „iš Dr.“ skaitytojams nėra pigu kelio sunkumus suprasti vien iš viršminėtų vardų. Todėl pasistengsim kelio maršrutą skaitytojams plačiau aprašyti.

Nuo Bagdado iki Khanikino ir Persijos rubežaus apie 100 mylių tolumo. Kelias menkas eina daugiausiai per tyrus ir neapgyventas pustyne. Persijoje sunkus kelias pačioj pradžioj per

diktokus Zagros kalnus apie pusantro varsto augštus, besitensiančius svarkalniais gan tolokai.

Per tos svarkalnius kelias eina tai augštyn, tai vėl žemyn. Nuo tų svarkalnių per Persijos smiltynus ir silpnai apgyventus plotus, labiausiai šunkeliu neg geru plentu pro Karmandach-Hamadan iki Kazvin. Tolumas nuo Zagros iki Kazvin apie 300 mylių. Vėl 100 mylių sunkiausio kelio per Elbrus svarkalnius apie dvių varstų augštumoje, iki Kaspijos jurių menko porto Enzeli. Vadinasi, nuo Bagdado iki Enzeli iš viso blogiausiais keliais, labiausiai per pustyrius ir dykumus virš 500 mylių. O jau Enzeli porte gauta menkučiai laivai ir tais kariumenė praplaukusi apie 200 mylių vandens plotą galutinai išlipo Baku porte. Prie kitų sunkumų pridėk tą, kad kariumenė turėjo su savim gabentis viską: ginklus, muniiciją, maistą, nes ant kelio negalima buvo tikėtis ką gauti, kadangi puslaukiniai vietų gyventojai vėl priešankus ir patį mažai ką turi. Jug ir visa Persija britams svetimas kraštas, kur gal daugiau priešų neg prietelių.

Pakeliuje kariumenė sutiko pasipriešinimą iš tautelės Jangalis, bet vėl brittams prigelbėjo tautelė Jelus, kurie sakoma, įveikę turkų burį, maniusį ant brittų užpulti, ir išmušę 200 tųjų, kitus išblaškė.

Beja, kiek panašumo prie rusų žygio šioj pačioj karėje. Kol dar rusai nebuvo pairė ir turkai vis dar teblaukė savo valdžioj Bagdadą, rusų kazokų šimtinė iš Persijos nuo Hamadano per tyrlaukius ir svarkalnius raitpasiekė brittų pozicijas arti Kut el Amara. Tada nemaž stebėtasi iš rusų kazokų žygio. Dabar tas pats stebuklas su brittų kariumenės buriu.

MANOMA, KARĖ BAIGSIS GREITAI.

Pralaimėjus vokiečiams Prancuzijoje porą mušių daug Britanijos ir Prancuzijos laikraščių išreiškė nuomonę, kad karės pabaiga arti, esą vokiečiai pralaimės jau šiais metais, o apie vasarą 1919 m. bus padaryta galutinė taika. Daug pranašysčių apgavo, ar ta tikrai išsipildys? Prancuzų ministerių pirmininkas Clemanceau irgi pasakė „galis matyti netolimiausiai pergalę ir karės pabaigą.“

Išmuzta Milijonai.

Britanijos laikraščiai rašo, kad apskaitoma, jog nuo karės pradžios jau užmušta, sužeista ar į nelaisvę kluvo nuo 30 iki 40 milijonų kareivių. Tik užmuštųjų skaitlius galėjo siekti kelioliką milijonų.

Vokiečiai, sulig prancuzų spaudos, nustoję jau 7 milijonus kareivių, tarpe tų užmušta 2,000,000. Britanija prarado, sulig *Daily Record*, 900,000 užmuštais, neskaitant sužeistų. Kiek prarado Rusija sunku apskaityti, kiti aprokuoja, buk Rusija sužeistais, užmuštais ir belaisviais praradusi kelioliką milijonų, nuo 10 iki 15. Austrijos, Prancuzijos, Italijos ir kitų šalių nuostoliai irgi nebuvo menki.

AIRDRIE ANCLIAKASIAI DAR NESURASTA.

Žuvusieji pagal Airdrie kasykloje keliolikas anglekasių ikišiol dar nepasisekė atkasti. Nors vanduo iš kasyklos ir žemės gerokai pratuštinta, bet visgi dar žuvusieji neatrasta.

GRAIKIJOS KAREIVIJA.

Graikijos valstija prim prisidėsiant karėn gerokai buvo nusmukusi ir pairusi. Diktas kariumenės burys nusiuosta į vokiečių koncentracijos kampą it į pawn-shop'ę, užtikrinimui kad graikai nestos prieš vokiečius. Talkininkai irgi gerokai stramužijo graikus. Graikijos karalius Konstantinas gavo bėgti iš Graikijos į Šveicariją. Dabar, kada Gaaikija stojo talkininkų pusėje-jau, rašoma, spėjusi ji nemaž atsigriebti, turinti 200,000 geros kariumenės nemenką laivinę ir pasitikinti ant pergalės.

PREZIDENTAS WILSON BUS BRITANIJOJ.

Amerikos Suv. Valstijų prezidentai laike savo 4 metų tarnystės paprastai neišvažiuoja iš savo valstijos rybų. Bet prezidentai Taft ir rodos, Rusevelt lankėsi Panamoj, kuri yra už rubežiaus Amerikos Suv. Valstijų. Dabar kain ir ant tikros pranešama, jog dar šiais metais prezidentas Wilson atsilankys Europoje: Britanijoje, Prancijoje ir, gal, Italijoje.

Prakalbos.

Burnbank Sąjunga ir Blaivybės Dr. rengia prakalbas 25 RUGPJ. NEDELIOJ.

Prakalbos bus bažnytinėj svetainėje ant 2 val. po pietų. Kviečiame visus atsilankyti, labiausiai jaunimą. Bus kalbama apie šių dienų reikalus.

Rengėjai.

Reikalaujama--

paveikslams rėmų (frame) išdirbėjams arba *dailyde*, kurs norėtų imtis rėmų išdirbinėjimo-amato. Energiškas darbininkas. Pranešti kiek reikalaujama algos ilgam laikui.

Kreiptis prie:

M. J. Coffman,
88 Mansel Str.,
Swansea.

DIDŽIAUSIA ir SENIAUSIA LIETUVIŲ ĮSTAIGA VISOJ BRITANIJOJ.

Varpas L^{td.} DRAUGOVĖ.

Krautuvė visokių valgomų ir šiaip kitokių daiktų.

DRAPANŲ KRAUTUVĖ.

Vyriškų ir moteriškų aprėdalu. Dirbtuvė moteriškų rubų pagal naujausios mados, kiekvienai pritaikinta.

WHOLESALE ŠTORAS.

Perkupčiams arba į kitas kriautuves parduodama daug pigiaus. Kas ką nori gauti ar dažinoti meldžiam kreiptis ant žemiau padėto adresu:

VARPAS L^{td.}

104-116 Main Street,
Bellshill, Lanarkshire.

Printed and Published by LITHUANIAN St. JOSEPH'S SOCIETY at 281A Eglint Street, Glasgow S. S.

SATURDAY, 24 AUGUST 1918